

# Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 33.

Vydána dne 15. listopadu 1952.

Cena Kčs 9.—.

O B S A H:

(56. a 57.) 56. Zákon o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků. — 57. Nařízení, kterým se provádí zákon o dodávkové povinnosti a výkupu zemědělských výrobků.

## 56.

**Zákon**

ze dne 30. října 1952

**o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

## § 1.

Zajištění zásobování pracujících potravinami, spravedlivé stanovení dodávkové povinnosti a zvyšování zemědělské výroby vyžaduje zavést nový způsob dodávek zemědělských výrobků.

## § 2.

Od 1. ledna 1953 se ukládá dodávková povinnost

1. státním statkům a ostatním zemědělským závodům státního socialistického sektoru (zemědělským závodům národních podniků, zemědělským závodům ve správě národních výborů, komunálním zemědělským závodům a pod.),
2. jednotným zemědělským družstvům a jejich členům,
3. jednotlivě hospodařícím rolníkům,
4. ostatním osobám, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo chovají hospodářská zvířata.

## § 3.

(1) Výkup zemědělských výrobků plánuje, organizuje, řídí a kontroluje ministerstvo výkupu tak, aby bylo zajištěno dodání všech zemědělských výrobků v množství stanoveném státním plánem rozvoje národního hospodářství.

(2) Zemědělské výrobky vykupují národní podniky a družstva, jež určí ministerstvo výkupu.

## § 4.

(1) Za včasné splnění plánu výkupu zemědělských výrobků odpovídají ve svých obvodech plnomocníci ministerstva výkupu a národní výbory.

(2) Okresní plnomocníci ministerstva výkupu jsou odpovědní krajským plnomocníkům ministerstva výkupu a spolu s nimi ministerstvu výkupu; na Slovensku jsou okresní i krajsší plnomocníci ministerstva výkupu odpovědní též plnomocníkovi ministerstva výkupu pro Slovensko.

(3) Za plnění úkolů národních výborů při výkupu zemědělských výrobků odpovídá předseda národního výboru předsedovi nadřízeného národního výboru a předseda krajského národního výboru předsedovi vlády.

## § 5.

Zdroji výkupu zemědělských výrobků jsou:

1. dodávky státních statků a ostatních zemědělských závodů státního socialistického sektoru,

2. povinné dodávky jednotných zemědělských družstev, jejich členů, jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti,
3. naturální odměny za práce, prováděné strojnými a traktorovými stanicemi,
4. naturální odměny za zpracování zrnin (měřičné) a za odvoz zemědělských výrobků prováděný národními podniky ze zemědělského závodu do výkupního místa,
5. státní nákup.

## § 6.

Státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru jsou povinny dodat státu všechny zemědělské výrobky v množství stanoveném státním plánem rozvoje národního hospodářství, jakož i všechny zemědělské výrobky vyrobené nad takto stanovené množství, které nepotřebují pro účely svého hospodářství nebo pro naturální plnění svým zaměstnancům. Ministerstvo výkupu může v odůvodněných případech povolit odchylnou úpravu použití zemědělských výrobků vyrobených nad množství stanovené státním plánem.

## § 7.

(1) Jednotná zemědělská družstva, jejich členové, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti, plní svoji povinnost vůči státu povinnými dodávkami podle dodávkových norem nebo na základě dodávkových smluv. Dodávkové normy stanoví vláda nebo z jejího pověření ministerstvo výkupu.

(2) Výši povinných dodávek stanoví okresní plnomocník ministerstva výkupu. Při nesplnění povinné dodávky ve stanovené lhůtě vyzve okresní plnomocník dlužníka písemnou upomínkou k okamžitému splnění nedodaného množství zemědělských výrobků v dodatečně stanovené lhůtě.

## § 8.

Odměny za práce prováděné strojnými a traktorovými stanicemi, odměny za zpracování zrnin (měřičné) a odměny za odvoz dodávaných zemědělských výrobků ze zemědělského závodu do výkupního místa, prováděný národními podniky, se platí v naturáliích v rozsahu, který stanoví vláda. Vláda stanoví též výši naturálních odměn.

## § 9.

(1) Vyžádají-li si to potřeby státního hospodaření potravinami a surovinami, budou státním nákupem opatřovány pro státní fondy přebytky zemědělských výrobků nebo zemědělské výrobky, které nepodléhají dodávkové povinnosti.

(2) Vláda může stanovit povinnost prodat přebytky některých zemědělských výrobků státu.

## § 10.

Po splnění povinných dodávek mohou jednotlivá zemědělská družstva, jejich členové, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti volně prodávat přebytky svých zemědělských výrobků spotřebitelům nebo podnikům oprávněným k výkupu zemědělských výrobků anebo jiným podnikům, kterým bude povoleno kupovat přebytky a volně zemědělské výrobky.

## § 11.

Vedoucí hospodářství státních statků a ostatních zemědělských závodů státního socialistického sektoru, předsedové a členové jednotných zemědělských družstev jakož i jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti odpovídají za řádné a včasné plnění dodávek zemědělských výrobků státu ve stanovených lhůtách. Neplní-li tuto povinnost, budou pohnáni k zákonné odpovědnosti.

## § 12.

Je-li nebezpečí, že zemědělské výrobky budou odňaty veřejnému zásobování nebo nebyla-li dodávková povinnost včas splněna, jsou plnomocníci ministerstva výkupu oprávněni provádět v zemědělských závodech a u ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti kontrolu hospodaření i zásob; za součinnosti člena rady místního národního výboru mohou provést prozatímní zajištění zásob zemědělských výrobků v rozsahu nutném ke splnění dodávkové povinnosti.

## § 13.

(1) Povinné dodávky včas nesplněné budou vymáhány i nuceným odnětím zemědělských výrobků.

(2) Vláda stanoví nařízením, v kterých případech je třeba k vymáhání nesplněné povinné dodávky předchozího rozhodnutí soudu. V takových případech soud k žalobě, kterou podá okresní plnomocník ministerstva výkupu, buď potvrdí, že dodávka byla stanovena v souladu s předpisy o povinných dodávkách, nebo žalobu zamítne. Podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

## § 14.

(1) Vláda vydá bližší předpisy k provedení tohoto zákona, zejména upraví postup při vyměřování povinných dodávek a způsob jejich plnění, zajišťování a vymáhání, rozsah a způsob uzavírání dodávkových smluv, podmínky pro prodej zemědělských přebytků po splnění dodávkové povinnosti a vymezí působnost národních výborů a plnomocníků ministerstva výkupu při výkupu zemědělských výrobků.

(2) Vláda také stanoví, v jakém rozsahu se ustanovení tohoto zákona vztahují na plemenná zvířata, osiva a sádě.

## § 15.

(1) Zrušuje se zákon č. 278/1948 Sb., o Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky, a všechny předpisy, pokud odporují tomuto zákonu, zejména vládní nařízení č. 7/1949 Sb., o výkupu a dodávce zemědělských výrobků podle smlouvy, a předpisy k jeho provedení vydané.

(2) Do vydání předpisů podle tohoto zákona se postupuje přiměřeně podle předpisů dosavadních.

## § 16.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr výkupu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Krošnář v. r.

## 57.

## Vládní nařízení

ze dne 4. listopadu 1952,

kterým se provádí zákon o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 14 zákona č. 56/1952 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků (dále jen „zákon“):

## Část I.

## Rozsah dodávkové povinnosti.

## § 1.

Dodávkovou povinnost podle zákona mají:

- a) státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru (zemědělské závody národních podniků, zemědělské závody ve správě národních výborů, komunální zemědělské závody a pod.),
- b) jednotná zemědělská družstva a jejich členové,
- c) jednotlivě hospodařící rolníci,
- d) ostatní osoby, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo chovají hospodářská zvířata.

## § 2.

(1) Dodávková povinnost se vztahuje na tyto zemědělské výrobky:

- a) z r n i n y: obiloviny (pšenice, žito, ječmen, oves, kukuřice, pohanka, proso, širok zrnový, obilní směs a rýže), jedlé luštěniny (hrách jedlý, čočka, jedlé fazole, směs jedlých luštěnin), krmné luštěniny (krmný hrách, krmné fazole, peluška, vikev, lupina, koňský bob, cizrna a jejich směs) a směsky (směs obilovin s luštěninami);
- b) o l e j n i n y: řepka, řepice, mák, slunečnice, lníčka, soja, světlíce a hořčice;
- c) b r a m b o r y;
- d) t e c h n i c k é p l o d i n y: cukrovka, čekanka, len (stonky a semena), konopí (stonky a semena), chmel, tabák, machorka, širok metlový (sláma a semena) a koksagyz;
- e) s e n o a s l á m a;
- f) j e t e l o v á a t r a v n í s e m e n a všeho druhu pěstovaná na orné půdě;

- g) zelenina: celer, cibule, česnek, kapusta, karotka a mrkev, kedlubny, květák, melouny, okurky salátovky, zeleninová paprika, petržel, rajská jablíčka, salát, špenát, zeli a jahody, dále zelený hrášek, fazolové lusky, okurky nakiádačky a kořeninová paprika;
- h) ovoce: jablka, hrušky, třešně, višně, meruňky, broskve, švestky, mandle, ořechy, rybíz a angrešt;
- ch) vinné hrozny;
  - i) léčivé a aromatické rostliny;
  - j) koření: majoránka, kmín, anýz, fenikel a koriandr;
- k) maso: zejména jatečný skot, jatečná telata, jatečná prasata a jatečná drůbež;
- l) mléko kravské;
- m) vejce (slepíci);
- n) ovčí vlna.

(2) Ministerstvo výkupu může rozšířit dodávkovou povinnost na ostatní zemědělské výrobky a vedlejší produkty zemědělského hospodaření, vyžadují-li to potřeby státního hospodaření s potravinami a surovinami.

## Část II.

### Dodávková povinnost státních statků a ostatních zemědělských závodů státního socialistického sektoru.

#### § 3.

(1) Státní statky jsou povinny dodat státu všechny zemědělské výrobky v množství stanoveném státním plánem rozvoje národního hospodářství, jakož i všechny zemědělské výrobky vyrobené nad takto stanovené množství, které nepotřebují pro účely svého hospodářství nebo pro naturální plnění svým zaměstnancům.

(2) Státní statky jsou povinny uzavřít s oprávněnými výkupci zemědělských výrobků hospodářské smlouvy podle zákona č. 99/1950 Sb., o hospodářských smlouvách a státní arbitráži, na dodávky zemědělských výrobků podle druhů a množství stanovených státním plánem rozvoje národního hospodářství.

#### § 4.

Pro ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru platí stejné povinnosti jako pro státní statky; při tom se množstvím

stanoveným státním plánem rozvoje národního hospodářství rozumí u krajsky plánovaných závodů zpravidla množství, odpovídající výši povinných dodávek jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu.

#### § 5.

(1) Za zemědělské výrobky, které státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru dodávají nad množství stanovené státním plánem rozvoje národního hospodářství, obdrží vyšší nákupní ceny.

(2) Ministerstvo výkupu může v odůvodněných případech povolit odchýlnou úpravu použití zemědělských výrobků vyrobených nad množstvím stanovené státním plánem rozvoje národního hospodářství.

## Část III.

### Povinné dodávky jednotných zemědělských družstev, jejich členů a jednotlivě hospodařících rolníků.

#### Základy pro vyměřování povinných dodávek.

#### § 6.

(1) Jednotným zemědělským družstvům, jejich členům a jednotlivě hospodařícím rolníkům se vyměřují povinné dodávky

- a) zrnin (s výjimkou rýže), bramborů, slámy a vajec z každého hektaru orné půdy;
- b) rýže, olejnin, technických plodin, léčivých a aromatických rostlin, koření, jetelových a travních semen, zeleniny a vinných hroznů z každého hektaru plochy jimi oseté (osázené);
- c) masa, mléka a sena z každého hektaru zemědělské půdy;
- d) vlny z každého kusu ovčího bravu.

(2) Jde-li o členy jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu, kteří užívají záhumenku nepřesahujícího výměru stanovenou vzorovými stanovami jednotných zemědělských družstev, dále o držitele zemědělské půdy s výměrou do 0,5 ha včetně, vyměřují se povinné dodávky masa a vajec z hospodářství bez zřetele na výměru půdy.

(3) Jde-li o členy jednotných zemědělských družstev s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně a o jednotlivě hospodařící rolníky s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně, vyměří se povinná dodávka mléka podle počtu chovaných krav.

(4) Jde-li o jednotlivě hospodařící rolníky, kteří se zabývají chovem a výkrmem prasat, drůbeže a pod. ve větším rozsahu než který odpovídá výměře jejich zemědělské půdy, může ministerstvo výkupu povinnou dodávku přiměřeně zvýšit.

### § 7.

(1) Zemědělskou půdou je orná půda, chmelnice, vinice, prutníky, domácí zahrady o výměře nad 0,1 ha, ovocné sady, školky, trvalé louky a pastviny.

(2) Ornou půdou jsou též ovocné sady s podkulturou rolí (ovocné stromy na osatých plochách), dočasné louky a plochy pro intenzivní pěstování zahradních plodin.

(3) Celková výměra zemědělské a orné půdy v obci, rozhodná pro vyměření povinných dodávek, nesmí být bez povolení ministerstva zemědělství nebo jeho orgánů snížena pod výměru zjištěnou při t. zv. štítkové akci v roce 1952.

### § 8.

(1) Z výměry orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek zrnin, brambor a slámy se vyjímají:

- a) plochy, na které byla uzavřena smlouva o výrobě a dodávce šlechtěných osiv a sadby zeleniny, květin, semenných okopanin, léčivých a aromatických rostlin a koření, a to pro všechny stupně množení;
- b) plochy, na kterých se pěstují šlechtěná osiva obilovin, luskovin, olejnin, předných rostlin, jetelovin, travin a bramborové sadby, a to u všech těchto plodin až do stupně, který předchází elitě;
- c) plochy osaté (osázené) rýží, olejninami, technickými plodinami, zeleninou, léčivými a aromatickými rostlinami a kořením.

(2) Z výměry zemědělské půdy rozhodné pro vyměřování povinných dodávek masa, mléka a sena se vyjímají plochy chmelnic, vinic, prutníků a školek, jakož i plochy osaté (osázené) lnem, konopím, tabákem, machorkou, koksa-gyzem, léčivými a aromatickými rostlinami a kořením.

(3) Do výměry zemědělské nebo orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek zrnin, brambor, slámy, vajec, masa, mléka a sena se započítává jednotným zemědělským družstvům III. a IV. typu

a) půda nově získaná vysušením močálů a bažin, odstraněním křovisek nebo jiným zúrodněním pozemků dosud nezpůsobilých k zemědělské výrobě,

b) nově obdělávaná orná půda, která jako orná půda nebyla více let užívána (ležela ladem),

teprve třetím rokem následujícím po roce, v němž byla půda rekultivována nebo nově obdělána.

(4) Do výměry zemědělské nebo orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek masa, mléka a vajec se započítává jednotným zemědělským družstvům III. a IV. typu s plánovanou výrobou zeleniny v rozsahu, který určí ministerstvo výkupu, plocha osázená zeleninou pouze poloviční výměrou.

### § 9.

(1) Pro vyměření povinných dodávek jednotným zemědělským družstvům III. a IV. typu je rozhodná výměra půdy užívaná družstvem bez pozemků ponechaných členům družstva (záhumenky).

(2) Pro vyměření povinných dodávek členům jednotných zemědělských družstev a jednotlivě hospodařícím rolníkům je rozhodná vždy celá výměra půdy patřící k zemědělskému závodu bez rozdílu, zda jde o půdu vlastní, nájatou nebo jinak v užívání převzatou, i když leží v katastru dvou nebo více obcí. Zemědělský závod, který je ve vlastnictví více osob, avšak hospodaření je společné, se považuje za jeden celek.

(3) U jednotných zemědělských družstev II. typu se i po rozorání mezí stanoví povinná dodávka každému členu zvlášť, a to podle výměry jeho půdy včetně půdy odevzdané ke společnému obdělávání. Na půdu společně obdělávanou, kterou jednotné zemědělské družstvo získalo jinak než od svých členů, se vyměří členům družstva společná povinná dodávka (§ 12 odst. 6).

### Dodávkové normy.

#### § 10.

(1) Výši povinných dodávek zrnin (s výjimkou rýže), brambor, zeleniny (s výjimkou zeleného hrášku, fazolových lusků, okurek nakládaček a kořeninové papriky), vinných hroznů, masa, mléka, vajec a ovčí vlny stanoví pevnými dodávkovými normami vláda.

(2) Výši povinných dodávek rýže, olejnin, sena, slámy a ovoce stanoví pevnými dodávkovými normami ministerstvo výkupu.

(3) Výši povinných dodávek technických plodin, zeleného hrášku, fazolových lusků, okurek nakládaček, kořeninové papriky, léčivých a aromatických rostlin, koření a jetelových a travních semen stanoví dodávkovými normami odpovídajícími zpravidla výši plánované výroby ministerstvo výkupu.

### § 11.

(1) Chovatelé ovcí jsou povinni i po splnění povinné dodávky prodat státu veškerou vlnu.

(2) Pěstitelé olejnin (s výjimkou máku), cukrovky, čekanky, lnu, konopí, chmele, tabáku, machorky, koksagyzu, léčivých a aromatických rostlin jsou povinni i po splnění povinné dodávky prodat státu veškerou sklizeň těchto plodin mimo osivo potřebné pro vlastní hospodářství.

(3) Za výrobky prodané státu nad povinnou dodávku budou poskytnuty zvláštní výhody.

### § 12.

(1) Dodávkové normy se stanoví jiné pro jednotná zemědělská družstva III. a IV. typu, jiné pro členy jednotných zemědělských družstev I. a II. typu a jednotlivě hospodařící rolníky a jiné pro členy jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu, kteří užívají záhumenku nepřesahující výměru stanovenou vzorovými stanovami jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu, jejichž záhumenky jsou větší, platí stejné dodávkové normy jako pro jednotlivě hospodařící rolníky.

(2) Dodávkové normy pro členy jednotných zemědělských družstev I. a II. typu a pro jednotlivě hospodařící rolníky jsou u zrnin, brambor, masa, mléka a vajec odstupňovány podle velikosti závodů do těchto skupin:

| Skupina: | Závody s výměrou zemědělské půdy: |
|----------|-----------------------------------|
| I.       | nad 20 ha                         |
| II.      | nad 15 ha do 20 ha včetně         |
| III.     | nad 10 ha do 15 ha včetně         |
| IV.      | nad 5 ha do 10 ha včetně          |
| V./a     | nad 3,5 ha do 5 ha včetně         |
| V./b     | nad 2 ha do 3,5 ha včetně         |
| VI.      | nad 0,5 ha do 2 ha včetně         |
| VII.     | do 0,5 ha včetně.                 |

(3) Dodávkové normy pro členy jednotných zemědělských družstev I. a II. typu a pro jednotlivě hospodařící rolníky jsou u vinných hroznů odstupňovány podle výměry vinic.

(4) Dodávkové normy pro členy jednotných zemědělských družstev I. a II. typu a pro jednotlivě hospodařící rolníky u ostatních v odstavcích 2 a 3 neuvedených zemědělských výrobků, jakož i dodávkové normy pro jednotná zemědělská družstva III. a IV. typu a pro jejich členy, kteří užívají záhumenku, nepřesahující výměru stanovenou vzorovými stanovami jednotných zemědělských družstev, jsou zpravidla stejné pro všechny zemědělské závody bez zřetele na jejich velikost.

(5) Pro zemědělské závody jednotlivě hospodařících rolníků, které jsou v dočasné správě místních národních výborů, platí dodávkové normy pro jednotlivě hospodařící rolníky IV. skupiny.

(6) Společná povinná dodávka čepů jednotných zemědělských družstev II. typu podle § 9 odst. 3 se vyměří podle dodávkové normy platné pro IV. skupinu.

### § 13.

(1) Dodávkové normy zrnin (s výjimkou rýže), brambor, zeleniny (s výjimkou zeleného hrášku, fazolových lusků, okurek nakládaček a kořeninové papriky), vinných hroznů, masa, mléka a vajec stanoví vláda (§ 10 odst. 1) pro jednotlivé okresy, které zároveň zařadí podle jejich výrobních podmínek do dodávkových oblastí, dodávkové normy ovčí vlny však stanoví jednotně pro celé státní území.

(2) Dodávkové normy ostatních zemědělských výrobků stanoví ministerstvo výkupu (§ 10 odst. 2 a 3) pro jednotlivé kraje. Na podkladě dodávkových norem stanovených pro kraj schvaluje výši dodávkových norem pro jednotlivé okresy rada krajského národního výboru na návrh krajského plnomocníka ministerstva výkupu; při tom musí být dodržena výše povinných dodávek za kraj jako celek.

### § 14.

(1) Kromě výjimek povolených tímto nařízením není přípustno:

- použít pro obec jiných dodávkových norem než které jsou stanoveny pro okres,
- přerazovat zemědělské závody do jiné skupiny než do které podle výměry zemědělské půdy náležejí,

- c) ukládat jednotným zemědělským družstvům, jejich členům a jednotlivě hospodařícím rolníkům povinné dodávky větší nebo menší než kolik činí podle stanovených norem.

(2) Pro okresy, v nichž se vyskytnou značné rozdíly ve výrobních podmínkách jednotlivých obcí nebo jednotných zemědělských družstev, může ministerstvo výkupu povolit pro některé zemědělské výrobky použití dodávkové normy odchylné od dodávkové normy stanovené pro okres za těchto podmínek:

- a) U výrobků, pro které stanovila dodávkové normy pro okresy vláda (§ 13 odst. 1), lze vedle dodávkové normy platné pro okres povolit použití nejvýše dodávkových norem dvou dodávkových oblastí s nejbližší vyššími normami a dvou dodávkových oblastí s nejbližší nižšími normami; použití více norem lze povolit jen v jednotlivých případech. Jde-li o okres zařazený do poslední oblasti s nejnižší dodávkovou normou, je dovoleno snížit normu nejvýše o rozdíl mezi normou platnou pro poslední a předposlední oblast. Jde-li o okres zařazený do I. oblasti s nejvyšší dodávkovou normou, je dovoleno zvýšit normu nejvýše o rozdíl mezi normou platnou pro I. a II. oblast.
- b) U výrobků, pro které schvaluje dodávkové normy pro jednotlivé okresy rada krajského národního výboru (§ 13 odst. 2), schvaluje odchylné dodávkové normy pro jednotlivé obce nebo jednotná zemědělská družstva rada okresního národního výboru na návrh okresního plnomocníka ministerstva výkupu, avšak tak, aby v okrese platilo u téhož výrobku nejvýše 5 dodávkových norem.
- c) Povinné dodávky za okres jako celek nesmějí být zkráceny; překročeny smějí být nejvýše o 2%.
- d) Dodávková norma stanovená pro okres má být zachována u většiny obcí a jednotných zemědělských družstev v okrese.

#### § 15.

(1) Povinné dodávky zrnin, brambor, masa, mléka a vajec ze zatažené půdy se vyměří ve výši dvojnásobku dodávkové normy platné pro skupinu, do které zemědělský závod podle výměry zemědělské půdy patří.

(2) Z obecních pastvin a z pastvin urbairiátů a komposesoriátů, pokud na nich nehospodaří jednotné zemědělské družstvo III. a IV.

typu, vyměří se obcí společná povinná dodávka masa z každého hektaru této půdy; místní národní výbor tuto dodávku rozdělí na jednotlivé hospodařící rolníky podle podílu, v jakém každý z nich této půdy užívá.

#### § 16.

Ministerstvo výkupu může povolit zvláštní úpravu povinných dodávek

- a) masa, mléka a vajec jednotným zemědělským družstvům III. a IV. typu, která pěstují výhradně zeleninu, rýži, nebo jinou plodinu;
- b) zrnin a brambor jednotným zemědělským družstvům III. a IV. typu, která zrniny nebo brambory nepěstují nebo je pěstují pouze v nepatrném rozsahu.

#### § 17.

(1) Výše povinných dodávek se stanoví vesnickým boháčům podle dodávkových norem platných pro jednotlivě hospodařící rolníky, zvýšených o 10%.

(2) Okresní národní výbory vypracují na návrh rad místních národních výborů seznamy vesnických boháčů a doručí je každoročně před vyměřováním povinných dodávek vždy nejpozději do 30. listopadu okresním plnomocníkům ministerstva výkupu.

#### Osvobození a slevy.

#### § 18.

(1) Od povinných dodávek zrnin, brambor a ovoce (s výjimkou meruněk a broskví) se osvobozují členové jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu, kteří užívají záhumenků nepřesahujících výměru stanovenou vzorovými stanovami jednotných zemědělských družstev, členové jednotných zemědělských družstev I. a II. typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně.

(2) Od povinných dodávek sena a slámy se osvobozují členové jednotných zemědělských družstev s výměrou zemědělské půdy (záhumenku) do 2 ha včetně a jednotlivě hospodařící rolníci s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně.

(3) Od povinných dodávek zeleniny se osvobozují členové jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu, kteří užívají záhumenků nepřesahujících výměru stanovenou vzorový-

mi stanovami jednotných zemědělských družstev, pokud pěstují zeleninu na ploše menší než 0,1 ha.

(4) Od povinných dodávek vinných hroznů se osvobozují držitelé vinic, jestliže výměra jejich vinice nepřesahuje u jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu 20 arů, u členů jednotných zemědělských družstev a u ostatních držitelů vinic 5 arů.

(5) Od povinných dodávek masa, mléka a vajec se osvobozují členové jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu, kteří užívají záhumnků nepřesahujících výměru stanovenou vzorovými stanovami jednotných zemědělských družstev I. a II. typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně, jestliže

1. v jejich domácnosti žijí
  - a) nanejvýš 2 osoby starší 65 let, jde-li o muže, nebo 55 let, jde-li o ženy, nebo
  - b) tři nebo více dětí mladších 15 let, nebo
  - c) dvě děti mladší 15 let a jedna osoba starší 65 let, jde-li o muže, nebo 55 let, jde-li o ženu, nebo
2. jde-li o zaměstnance úřadů, národních nebo družstevních podniků, veřejných organizací a institucí, důchodce a pensisty, kteří nemají zařízení pro chov dobytka.

Osvobození od povinné dodávky mléka se však nevztahuje na chovatele dvou nebo více krav.

#### § 19.

(1) Jednotlivě hospodařícím rolníkům, kterým byla místním národním výborem přidělena půda do povinného pachtu, poskytne se na tuto půdu sleva ve výši 50% z dodávkových norem masa, mléka a vajec.

(2) Členům jednotných zemědělských družstev II. typu, která rozorala meze, poskytne se v prvním roce po rozorání mezí sleva ve výši 10% z dodávkové normy zrnin, jestliže odevzdali do společných fondů družstev zrniny v množství, které se rovná této slevě.

#### § 20.

(1) Jednotným zemědělským družstvům se nevyměří povinné dodávky masa, mléka a vajec z půdy převzaté do užívání od národních výborů, jež tuto půdu dosud obhospodařovaly bez plánovaného stavu dobytka, a

to na běžný rok, a došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, také ještě na nejbližší následující rok.

(2) Jednotným zemědělským družstvům, která převezmou půdu vesnických boháčů s nižšími než plánovanými stavy dobytka, poskytne ministerstvo výkupu přiměřenou slevu z povinných dodávek masa, mléka a vajec na běžný rok, a došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, také ještě na nejbližší následující rok.

(3) Jednotným zemědělským družstvům, která převzala do užívání půdu bez stavů dobytka v roce 1951, nevyměří se na rok 1953 povinné dodávky masa, mléka a vajec z této půdy, přesahuje-li její výměra polovinu veškeré půdy družstva; nepřesahuje-li výměra převzaté půdy polovinu výměry veškeré půdy družstva, je-li však větší než 50 ha, poskytne se na tuto půdu v roce 1953 sleva ve výši 50% ze stanovených dodávkových norem masa, mléka a vajec.

#### § 21.

(1) Jednotným zemědělským družstvům III. a IV. typu v okrajových oblastech státu může ministerstvo výkupu poskytnout v jednotlivých případech na návrh krajského národního výboru slevu až do výše 10% ze stanovených dodávkových norem.

(2) Jednotným zemědělským družstvům III. a IV. typu může ministerstvo výkupu poskytnout slevy z povinných dodávek masa, mléka a sena z pastvin, které jim byly přenechány k užívání státními lesy, nebo z ploch, které sloužily jako obecní pastviny (draha) nebo jako pastviny urbaniátů a komposesorátů, a které nelze využít jinak než vypásáním.

#### Část IV.

#### Povinné dodávky ostatních osob, které nejsou zemědělci.

#### § 22.

(1) Ostatním osobám, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo chovají hospodářská zvířata a kterým se nevyměří povinné dodávky podle ustanovení části III, se stanoví povinné dodávky:

- a) zeleniny, léčivých a aromatických rostlin nebo koření, pěstují-li tyto plodiny na ploše větší než 0,1 ha, a to podle plochy oseté (osázené) těmito plodinami;

- b) vinných hroznů, mají-li vinici, a to podle výměry vinice jako jednotlivě hospodařícím rolníkům;
  - c) mléka, chovají-li krávy, a to podle počtu chovaných krav jako jednotlivě hospodařícím rolníkům s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně; od povinné dodávky se osvobozují, chovají-li pouze 1 krávu a jsou-li u nich splněny podmínky uvedené v § 18 odst. 5 č. 1;
  - d) ovčí vlny, chovají-li ovce, a to z každého kusu ovčího bravu jako jednotlivě hospodařícím rolníkům;
  - e) vajec, chovají-li více než 10 slepic, a to v celkové výši 100 kusů vajec.
- d) bylo během roku zjištěno, že byla zatajena zemědělská nebo orná půda;
  - e) došlo k nezaviněnému uhynutí dobytka, pokud povinná dodávka byla vyměřena podle počtu kusů;
  - f) se zvýšil počet ovcí o jehňata, na která nebyla vyměřena povinná dodávka vlny.

(2) Změna musí být provedena do 14 dnů po dni, kdy nastala nebo byla zjištěna skutečnost ji odůvodňující, u rostlinných výrobků však nejpozději do 10. června běžného roku.

#### § 25.

(2) Nezemědělským pěstitelům ovocného stromoví může ministerstvo výkupu stanovit povinnou dodávku některých druhů ovoce obdobně jako jednotlivě hospodařícím rolníkům.

#### § 23.

(1) Soukromé výkrmny prasat podléhají povinné dodávce vepřového masa ve výši 90 kg z druhého a každého dalšího odchovaného prasete.

(2) Soukromé drůbežárny podléhají povinné dodávce vajec ve výši 80 kusů z každé slepice, a jde-li o výkrmnu jatečné drůbeže, povinné dodávce veškeré drůbeže po odečtení 5 hus nebo krůt nebo 10 kachen.

(3) Za soukromou výkrmnu prasat a soukromou drůbežárnu se považuje každý chov prasat a drůbeže u držitele, který není zemědělcem, chovem a výkrmem se zabývá za účelem dalšího prodeje a rozsah chovu není při tom úměrný výměře užitkové plochy.

#### Část V.

##### Změny povinných dodávek.

#### § 24.

(1) Změna povinné dodávky se provede během roku, jestliže

- a) byla s povolením okresního národního výboru provedena zaorávka poškozených kultur technických plodin nebo olejnin;
- b) byla při osevu o více než 10% zmenšena nebo zvětšena plocha, která byla odečtena z výměry půdy rozhodné pro vyměření povinné dodávky (§ 8 odst. 1 a 2);
- c) byla se schválením ministerstva zemědělství nebo orgánů jím pověřených zmenšena výměra zemědělské nebo orné půdy (§ 7 odst. 3);

(1) Členové jednotných zemědělských družstev I. a II. typu při přechodu družstva na III. nebo IV. typ a jednotlivě hospodařící rolníci při vstupu do jednotného zemědělského družstva III. nebo IV. typu odpovídají za plnění povinných dodávek ve výši připadající na dobu do dne přechodu družstva na vyšší typ nebo do dne vstupu do družstva. Zbývající část povinných dodávek zpravidla přejímá družstvo; při tom se jejich výše upraví podle dodávkových norem platných pro jednotná zemědělská družstva III. a IV. typu a stanoví se zvlášť povinná dodávka na záhumenky členům ponechané. Člen družstva však spoluodpovídá dodávkou na svém záhumenku ještě po dobu jednoho roku ode dne vstupu do družstva nebo přechodu družstva na vyšší typ, za splnění dodávek družstva a dodávek, které za něj družstvo převzalo.

(2) Členům jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu, kteří z družstva vystoupili nebo byli vyloučeni, vyměří se na zbývající období povinné dodávky na půdu, která jim byla ponechána, podle dodávkových norem platných pro jednotlivě hospodařící rolníky. Povinné dodávky družstva se přiměřeně sníží.

#### Část VI.

##### Postup při vyměřování povinných dodávek.

#### § 26.

(1) Národní výbory jsou povinny každoročně vyhotovit podle svých evidenčních záznamů seznamy zemědělských závodů a osob podléhajících dodávkové povinnosti a předložit tyto seznamy do 30. listopadu okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu. V seznamech uvedou všechny údaje potřebné k řádnému vyměření povinných dodávek, zejména údaje o výměře obhospodařované zemědělské

a orné půdy, o počtu chovaných hospodářských zvířat a pod.

(2) Místní národní výbory vyhotoví seznamy členů jednotných zemědělských družstev I. a II. typu, jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti a vyloží je na dobu 7 dnů k veřejnému nahlédnutí. Neshodují-li se údaje v seznamu uvedené se skutečným stavem, zejména též je-li uvedena nižší výměra zemědělské nebo orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek, je každá osoba, které se nesprávně údaje týkají, povinna oznámit to místnímu národnímu výboru. Připomínky musí místní národní výbor projednat tak, aby byly vyřízeny před odevzdáním seznamu okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu.

(3) Okresní národní výbory vyhotoví seznamy jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu.

#### § 27.

(1) Výši povinných dodávek zemědělských výrobků s výjimkou plodin, na které se uzavírají dodávkové smlouvy (§ 28), určí okresní plnomocník ministerstva výkupu jednotným zemědělským družstvům, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním osobám podléhajícím dodávkové povinnosti písemným výměrem. Výměry pro jednotná zemědělská družstva spolupodepisuje předseda okresního národního výboru.

(2) Povinné dodávky všech zemědělských výrobků stanoví vesnickým boháčům okresní plnomocník ministerstva výkupu písemným příkazem k plnění.

#### § 28.

(1) K zajištění povinných dodávek olejnin, technických plodin, zeleného hrášku, fazolových lusků, okurek nakládaček, kořeninové papriky, ovoce, léčivých a aromatických rostlin a koření uzavírají výkupci (§ 34) dodávkové smlouvy, a to s jednotnými zemědělskými družstvy III. a IV. typu jednotlivě, s členy jednotných zemědělských družstev I. a II. typu, s jednotlivě hospodařícími rolníky a ostatními osobami podléhajícími dodávkové povinností hromadně za celou obec.

(2) V případě odmítnutí uzavření dodávkové smlouvy vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu náhradní výměr, a to na množství, na které měla být uzavřena smlouva.

(3) Dodávkovými smlouvami se zavazují pěstitelé provést ve stanovených lhůtách všechna agrotechnická opatření, sklizeň, výmlat a splnit ve stanovených lhůtách dodávkovou povinnost. Naproti tomu se zavazuje oprávněný výkupce, že odebere veškeré výrobky, vyhovující stanoveným jakostním normám, vyplatí za ně platné výkupní ceny, zajistí dodávky osiv a hnojiv a zpětný odprodej krmiv, po případě jiných výrobků.

(4) Pěstitelům, kteří nesplní dodávky podle smlouvy ve stanovené lhůtě, vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu na návrh výkupce příkaz k okamžitému splnění celého nedodaného množství.

(5) S vesnickými boháči se dodávkové smlouvy neuzavírají.

#### § 29.

(1) Jednotná zemědělská družstva, jejich členové, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti, se mohou proti nesprávnému vyměření povinných dodávek odvolat; odvolání však nemá odkladný účinek.

(2) Odvolání se podává písemně u okresního plnomocníka ministerstva výkupu, a to do 7 dnů po doručení výměru (§ 27 odst. 1 a § 28 odst. 2) nebo příkazu k plnění (§ 27 odst. 2).

(3) Okresní plnomocník je povinen včas podané odvolání přezkoušet do 7 dnů po dni, kdy je obdržel. Dospěje-li k názoru, že odvolání je opodstatněné, zruší v téže lhůtě napadený výměr nebo příkaz k plnění a vydá nový výměr nebo příkaz. Jinak odvolání předloží v téže lhůtě se svým odůvodněním okresnímu národnímu výboru.

(4) Rada okresního národního výboru je povinna odvolání projednat a se svým stanoviskem předložit do 10 dnů po dni, kdy jí bylo doručeno, krajskému plnomocníkovi ministerstva výkupu.

(5) Krajský plnomocník ministerstva výkupu je povinen o odvolání rozhodnout do 7 dnů po dni, kdy mu bylo doručeno. Jeho rozhodnutí je konečné.

#### Část VII.

##### Naturální odměny.

#### § 30.

(1) Kromě povinných dodávek jsou jednotná zemědělská družstva, jejich členové a jed-

notlivě hospodařící rolníci povinni platit v zemědělských výrobcích odměny za odvoz zrnin, olejnin a brambor do výkupního místa, provedený dopravními prostředky výkupce, strojní a traktorové stanice nebo jiného národního, komunálního nebo družstevního podniku.

(2) Odměnu za odvoz sráží výkupce dodavateli ihned při převzetí dodávaných plodin podle stanovené sazby.

(3) Odměny za odvoz se odevzdávají v tom druhu plodiny, která byla odvezena.

### § 31.

(1) Odměna za zpracování zrnin na jedlé mlýnské výrobky ve mzdě se platí v naturálních (měřicné). Toto ustanovení platí i pro státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru, pokud zpracovávají ve vlastních mlýnech zrniny pro své zaměstnance, a pro jednotná zemědělská družstva, která zpracovávají zrniny ve vlastních mlýnech pro své členy.

(2) Měřicné se platí podle stanovených sazeb v tom druhu, který byl zpracován, a to ihned při převzetí plodin ke zpracování.

## Část VIII.

### Plnění dodávkové povinnosti.

### § 32.

(1) Státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru plní dodávkovou povinnost v družích a v množství podle hospodářských smluv (§ 3 odst. 2).

(2) Jednotná zemědělská družstva, jejich členové, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti plní povinné dodávky v družích a v množství podle výměru (§ 27 odst. 1 a § 28 odst. 2), příkazu k plnění (§ 27 odst. 2) nebo dodávkových smluv (§ 28).

(3) Pokud je dodávková povinnost stanovena celkově pro skupinu několika druhů zemědělských výrobků, započítává se dodávka jednotlivých druhů na plnění dodávkové povinnosti podle stanovených vzájemných poměrů.

(4) Povinná dodávka mléka může být se svolením okresního plnomocníka ministerstva výkupu plněna též dodávkou selského másla nebo ovčího sýra podle stanovených vzájemných poměrů.

### § 33.

(1) Dodávky rostlinných výrobků musí být plněny zásadně ihned při sklizni, rovnoměrně, podle jejího průběhu tak, aby byly splněny nejpozději ve lhůtách stanovených pro ukončení výkupu.

(2) Dodávky živočišných výrobků plní:

- a) státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru ve čtvrtletních a měsíčních lhůtách podle hospodářských smluv a během těchto lhůt rovnoměrně;
- b) jednotná zemědělská družstva III. a IV. typu v rámci čtvrtletních lhůt stanovených výměrem rovnoměrně podle pokynů výkupce;
- c) členové jednotných zemědělských družstev, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti podle pokynů místního národního výboru tak, aby v jednotlivých čtvrtletích, po případě měsících nebo týdnech, bylo za celou obec zajištěno množství, jež pro obec stanoví okresní plnomocník ministerstva výkupu v dohodě s výkupcem.

### § 34.

(1) Zemědělské výrobky, jimiž se plní dodávková povinnost, vykupují jen oprávnění výkupci.

(2) Oprávněnými výkupci jsou národní podniky výkupní, dále národní podniky výrobní a obchodní, po případě spotřební družstva, jež pověří ministerstvo výkupu prováděním výkupu některých zemědělských výrobků.

(3) Výkupci smějí provádět výkup zemědělských výrobků pouze v obvodech stanovených ministerstvem výkupu.

### § 35.

Zemědělské výrobky určené na plnění dodávkové povinnosti musí být dodány do výkupního skladu nebo do jiného místa určeného ve výměru nebo ve smlouvě. Dopravní výlohy do výkupního místa nese dodávající, pokud ve výměru nebo ve smlouvě nebylo stanoveno jinak.

### § 36.

(1) Jakost zemědělských výrobků dodávaných výkupcům musí odpovídat stanoveným jakostním normám. Pokud není jinak stanoveno, nesmějí výkupci přejímat zemědělské

výrobky horší jakosti než jaká je přípustná podle jakostních norem.

(2) Kdo záměrně dodá nebo záměrně převzme zemědělské výrobky, které nevyhovují jakostním normám, zejména výrobky napadené škůdci a chorobami, bude stíhán.

(3) Na plnění dodávkové povinnosti se započítávají dodávky jednotlivých druhů zemědělských výrobků v započítací váze, pokud nebylo stanoveno, že se mají započítávat skutečnou vahou. Pro různé druhy nebo stupně jakosti dodávaných zemědělských výrobků mohou být s přihlédnutím k jejich důležitosti pro národní hospodářství stanoveny vyšší nebo nižší započítací váhy.

### § 37.

(1) Pro jednotná zemědělská družstva a jejich členy, jakož i pro jednotlivě hospodařící rolníky, může být povolena záměna při plnění povinných dodávek.

(2) Záměna rostlinných výrobků živočišnými a naopak se povoluje zpravidla jen zemědělským závodům s výměrou zemědělské půdy do 2 ha.

(3) K plnění povinné dodávky záměnou lze použít jen těch zemědělských výrobků, u nichž byla úplně splněna povinná dodávka a naturální odměny a vrácena zápůjčka osiva (sadby). Zemědělské výrobky dodané na záměnu se započítávají na plnění dosud nesplněných povinných dodávek a naturálních odměn jiných výrobků podle pořadí, jež stanoví ministerstvo výkupu podle jejich hodnoty a podle potřeb státního hospodaření potravinami a surovinami. Ministerstvo výkupu stanoví též poměr pro vzájemné započítání.

(4) Na záměnu mohou být započítány pouze dodávky zemědělských výrobků, za které nebyly zaplacen vyšší ceny než jsou ceny platné pro povinné dodávky nebo za které nebyly poskytnuty jiné výhody.

(5) Započítání na záměnu provede okresní plnomocník ministerstva výkupu ve stanovených lhůtách.

### § 38.

(1) Členům jednotného zemědělského družstva a jednotlivě hospodařícím drobným a středním rolníkům z téže obce se povoluje

plnit povinnou dodávku masa společně. Dodavatel, který dává část své dodávky ve prospěch druhého dodavatele, musí mít splněnu vlastní celoroční povinnou dodávku masa.

(2) Členům jednotných zemědělských družstev III. a IV. typu a jednotlivě hospodařícím drobným rolníkům, kteří dodávkou celého kusu překročí povinnou dodávku masa stanovenou na běžný rok, může být rozdíl započten na plnění povinné dodávky v příštím roce.

### § 39.

(1) V případech, kdy jednotlivý zemědělský závod byl postižen hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou a nemůže v důsledku toho splnit povinnou dodávku a naturální odměny určitého zemědělského výrobku ani dodat záměnou jiný druh, může krajský plnomocník ministerstva výkupu na návrh okresního národního výboru snížit stanovenou povinnou dodávku nebo odložit její splnění na příští rok.

(2) Byl-li hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou postižen větší počet zemědělských závodů, takže je tím znemožněno splnění zemědělského výrobního plánu za celou obec, okres nebo kraj, rozhodne o snížení povinné dodávky nebo o odložení jejího splnění na příští rok:

jde-li o obec, krajský plnomocník na žádost okresního národního výboru a po vyjádření krajského národního výboru,

jde-li o okres, ministerstvo výkupu na žádost krajského národního výboru a po vyjádření ministerstva zemědělství,

jde-li o kraj, vláda na návrh ministrů zemědělství a výkupu na žádost krajského národního výboru.

(3) Snížení povinné dodávky nebo odklad jejího splnění na příští rok se poznamená ve výměru nebo ve smlouvě, po případě se vydá nový výměr.

### § 40.

Jednotná zemědělská družstva III. a IV. typu smějí před splněním povinné dodávky a naturálních odměn zrnin a brambor vydávat svým členům tyto plodiny na pracovní jednotky jen zálohově, a to u zrnin do 15% a u brambor do 10% z množství výkupu již dodaného.

## § 41.

Jednotným zemědělským družstvům, jejich členům a jednotlivě hospodařícím rolníkům se dodané zemědělské výrobky započítávají na plnění jejich povinností v tomto pořadí:

1. na plnění povinných dodávek a naturálních odměn, jejichž plnění bylo odloženo z předchozího roku (§ 39),
2. na splnění zápůjčky osiva (sadby) poskytnuté státem,
3. na plnění povinných dodávek a naturálních odměn v běžném roce, a to podle poměru výše těchto dodávek, jak je stanovena ve výkupním plánu pro příslušný okres.

## § 42.

(1) Evidenci o výkupu všech zemědělských výrobků s výjimkou technických plodin, léčivých a aromatických rostlin a koření vedou podle jednotlivých dodavatelů okresní plnomocníci ministerstva výkupu. Výkupci jsou povinni předkládat jim ihned po převzetí zboží výkupní doklady a ve stanovených lhůtách předepsané výkazy o výkupu.

(2) Evidenci o výkupu technických plodin, léčivých a aromatických rostlin a koření vedou podle jednotlivých dodavatelů výkupci, kteří na tyto zemědělské výrobky uzavírají dodávkové smlouvy (§ 28). Tito výkupci jsou povinni předkládat předepsané výkazy o výkupu svým nadřízeným složkám a plnomocníkům ministerstva výkupu.

(3) Místní národní výbory vedou pro své účely přehledy o povinných dodávkách a jejich plnění.

## Část IX.

## Zajištění zemědělských výrobků a vymáhání povinných dodávek.

## § 43.

(1) Okresní plnomocník ministerstva výkupu může provést prozatímní zajištění zásob zemědělských výrobků v rozsahu nutném ke splnění dodávkové povinnosti, je-li nebezpečí, že zemědělské výrobky budou odňaty veřejnému zásobování nebo nebyla-li dodávková

povinnost ve stanovených lhůtách zcela nebo z části splněna.

(2) V případech, kdy je přípustno prozatímní zajištění zásob zemědělských výrobků, může okresní plnomocník provádět za účelem kontroly hospodaření i zásob prohlídky v zemědělských závodech a u ostatních osob, podléhajících dodávkové povinnosti.

(3) Prozatímní zajištění může být provedeno pouze za přítomnosti osoby odpovědné za splnění dodávkové povinnosti nebo jejího oprávněného zástupce a za součinnosti člena rady místního národního výboru.

(4) O výkonu prozatímního zajištění sepiše okresní plnomocník ministerstva výkupu protokol, v němž uvede jména osob při výkonu zúčastněných, výši zajišťované nebo nesplněné dodávkové povinnosti, druhy a množství zajištěných zemědělských výrobků a jiné významné skutečnosti, ke kterým došlo při výkonu prozatímního zajištění.

(5) Prozatímně zajištěné zemědělské výrobky může dát okresní plnomocník uskladnit na jiném vhodném místě, je-li nebezpečí, že by mohly být odňaty veřejnému zásobování.

## § 44.

(1) Povinné dodávky včas nesplněné vymáhají okresní plnomocníci ministerstva výkupu.

(2) Po uplynutí lhůty stanovené ke splnění povinné dodávky vyzve okresní plnomocník dlužníka písemnou upomínkou, aby dodávku splnil, při čemž mu zároveň stanoví lhůtu 10 dnů k dodatečnému splnění.

(3) Po bezvýsledném uplynutí dodatečné lhůty přikročí okresní plnomocník k nucenému odnětí těch druhů zemědělských výrobků, jimiž měla být povinná dodávka splněna, po případě jiných druhů, které mohou být za ně dodávány záměnou.

(4) Odnětí může být provedeno jen v rozsahu nutném ke splnění povinné dodávky a nákladů na odvoz. Při odnětí zemědělských výrobků musí být přítomna osoba odpovědná za splnění povinné dodávky nebo její oprávněný zástupce. Okresní plnomocník provede odnětí za součinnosti člena rady místního národního výboru.

(5) O provedeném odnětí sepíše okresní plnomocník protokol, v němž zejména uvede jména osob při výkonu zúčastněných, výši nesplněné povinné dodávky, množství a druhy odňatých zemědělských výrobků a jiné významné skutečnosti, ke kterým došlo při výkonu odnětí.

(6) Odňaté zemědělské výrobky převezme oprávněný výkupce.

(7) Nesplněné povinné dodávky jednotlivých zemědělských družstev III. a IV. typu mohou být vymáhány jen na základě předchozího rozhodnutí soudu, že dodávka byla stanovena v souladu s předpisy o povinných dodávkách (§ 13 zákona).

## Část X.

### Závěrečná ustanovení.

#### § 45.

Ministr výkupu vydá, po případě v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady, podrobně směrnice k provedení jednotlivých ustanovení tohoto nařízení.

#### § 46.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr výkupu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Krosnář v. r.